

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z TECHNIKI
SZKOŁA PODSTAWOWA – kl. IV – VI od 2017 r.

Ogólne wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Stopień celujący otrzymał uczeń, który:

- biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu zadań teoretycznych i praktycznych - proponuje rozwiązania nietypowe;
- jest zaangażowany emocjonalnie i dąży do samodoskonalenia oraz poszerzania zakresu swojej wiedzy z zakresu techniki;
- motywuje innych uczniów;
- racjonalnie wykorzystuje czas oraz przestrzega zasad bhp;
- bierze udział w konkursach technicznych, BRD, wykonuje prace dodatkowe (plansze, rysunki, itp.)

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- podczas wykonywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych wykazuje się dużą samodzielnością, starannością, sumiennością oraz odpowiedzialnością w działaniu;
- opanował pełny zakres wiedzy określonej programem nauczania zajęć technicznych;
- w pełni wykorzystuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania zadań problemowych;
- prace wytwórcze wykonuje zgodne z projektem;
- zna i stosuje podczas pracy zasady bezpieczeństwa i higieny;
- sprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, poprawnie wykonuje operacje technologiczne;
- bardzo chętnie prezentuje zdobytą wiedzę na forum klasy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- podczas wykonywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych wykazuje zaangażowanie i samodzielność w działaniu, jest staranny i systematyczny;
- opanował w dużym zakresie wiedzę określoną programem nauczania w zakresie zajęć technicznych;
- wykorzystuje zdobyte wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań;
- poprawnie posługuje się narzędziami i przyborami, w stopniu zadawalającym opanował umiejętności technologiczne;
- jego prace są estetyczne lecz zawierają drobne niedociągnięcia;
- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, racjonalnie wykorzystuje czas pracy.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- podczas wykonywania typowych zadań teoretycznych i praktycznych podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania zadań, rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności;
- opanował minimum zakresu wiedzy określonej programem nauczania z zakresu zajęć technicznych;
- prace wytwórcze wykonuje niedokładnie i mało estetycznie;
- popełnia błędy w posługiwaniu się narzędziami i przyborami, w stopniu średnim opanował operacje technologiczne;
- mało efektywnie wykorzystuje czas pracy;
- przeważnie stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- podczas wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych musi być nakłaniany i mobilizowany do pracy przez nauczyciela, wykonuje zadanie niedokładnie i nieestetycznie;
- ma braki wiedzy w zakresie podstawowych treści określonych programem nauczania;
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- posługuje się tylko prostymi narzędziami i przyborami;
- ma trudności z poprawną organizacją pracy, wykazuje brak samodzielności.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie dostarczył zleconej pracy powyżej 1 tygodnia od wyznaczonego terminu
- podczas wykonywania zadań teoretycznych i praktycznych nie wykazuje chęci do pracy, jest niesamodzielny oraz nie potrafi organizować pracy;
- nie opanował minimum wiedzy określonej programem nauczania;
- nie jest w stanie wykonać najprostszyc zadań;
- nie przestrzega zasad bezpiecznej i higienicznej pracy.

Dopuszcza się oceny z połówkami (2-, 2+; 3+; 4+; 5+ itd.) kiedy zakres wiedzy lub umiejętności ucznia wykracza w połowie poza jeden stopień ale jest za niski na wyższy.

Przedmiotowy system oceniania

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:
  - wypowiedź ustna,
  - prace pisemne: prace klasowe, zadania domowe, kartkówki,
  - wykonywanie ćwiczeń praktycznych,
  - aktywność,
  - szczególne osiągnięcia.
3. Dokumentowanie oceniania odbywa się poprzez: zapisy w dzienniku elektronicznym, arkuszach ocen, odnotowywanie oceny w zeszycie przedmiotowym ucznia.
4. Uczeń ma prawo do bieżącej informacji dotyczącej jego postępów oraz wskazania kierunków poprawy.

Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1 - 6. Prace pisemne ocenia się punktowo.

Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według następującej skali:

0-31% - 1
 31-40% - 2-
 41-50% - 2,2+
 51-60% -3-, 3

61-70% - 3+
71-80% - 4-, 4
81-85% - 4+
86 - 90% - 5-, 5
91 -95% - 5+
96 -100% - 6*

* - zadania o podwyższonym stopniu trudności – celujący

• Dla uczniów z dostosowaniem wymagań zalicza się od 35%, jeśli piszą taki sam sprawdzian jak pozostali uczniowie w klasie.

5. Prace klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
6. Sprawdzian teoretyczny lub praktyczny (praca klasowa) jest zapowiedziany, co najmniej tydzień wcześniej
7. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej w ciągu tygodnia od dnia oddania sprawdzonych prac.
8. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a ocena wpisywana jest do dziennika.
9. Przy poprawie nauczyciel bierze pod uwagę lepszą uzyskaną przez ucznia ocenę
10. Krótkie sprawdziany mogą obejmować materiał z 3-4 ostatnich lekcji.
11. Uczniowie nieobecni na krótkich sprawdzianach mogą być odpytywani ustnie.
12. Krótkie sprawdziany nie podlegają poprawie.
13. Nie ma możliwości poprawienia ocen tydzień przed klasyfikacją.
14. Nie ocenia się uczniów do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
15. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji może nie być klasyfikowany z przedmiotu.
16. Każdy uczeń ma prawo do zaliczenia mu dodatkowych punktów (ocen) za wykonane prace nadobowiązkowe.
17. Najwyższą możliwą do uzyskania oceną z poprawy jest ocena – „bardzo dobra”

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW – informacje dodatkowe:

Ocenie podlegają dodatkowo:

1. Aktywność ucznia podczas lekcji (uczeń otrzymuje „+”zdobycie dwóch plusów skutkuje podwyższeniem oceny o „plus” z najbliższego sprawdzianu lub zleconej pracy

uczeń otrzymuje „+” z aktywności na lekcji za:

- właściwe i szybkie rozwiązanie bieżącego problemu,

- gotowość do wykonywania ćwiczeń i zadań zaleconych do wykonania w trakcie zajęć,
- podejmowanie merytorycznej dyskusji,
- szybkość i trafność spostrzeżeń trudnych do wykrycia,
- dodatkowe przygotowanie materiałów do lekcji,
- wykazanie się szczególnymi wiadomościami lub umiejętnościami,
- pomoc kolegom w przyswajaniu wiedzy i umiejętności z przedmiotu,
- wykonanie dodatkowej pracy domowej,
- inne,

Decyzję o przyznaniu „+” podejmuje nauczyciel

- W wyjątkowych przypadkach aktywność ucznia może zostać oceniona na ocenę „niedostateczną” (rażące przejawy łamania regulaminu, niestosowania się do poleceń nauczyciela, sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu)

Bonusy:

Uczeń otrzymuje bonus za wykazanie się wybitnym osiągnięciem z przedmiotu, w który musiał włożyć dużą ilość samodzielnej pracy,

np.:

- przeprowadzenie samodzielnie lekcji,
- przygotowanie się do konkursu przedmiotowego, pokrewnego treściowo z przedmiotem, do którego uczeń przygotował się samodzielnie i wziął w nim udział uzyskując pozytywny wynik
- przygotowanie projektu i przedstawienie go klasie
- itp. Ostateczny przydział „bonusu” określa subiektywna ocena nauczyciela, o przyznaniu bonusu nauczyciel informuje wychowawcę klasy

2. Uczeń otrzymuje uwagę lub punkty ujemne z zachowania za brak aktywności na lekcji gdy:

- zajmuje się na lekcji czynnościami nie związanymi z realizowanym tematem
- wykazuje brak oczywistych umiejętności,
- niszczy prace kolegów
- nie przestrzega regulaminu pracowni
- nie odrabia prac domowych lub zapomina zeszytu
- nie przynosi podpisu pod notatkami dla rodziców/opiekunów
- inne

ZASADY PRACY NA LEKCJI

- Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego
- Za niezgłoszony przed lekcją brak zeszytu, pracy domowej lub materiałów uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną lub punkty ujemne zgodnie ze szkolnym WSO
- W przypadku nieobecności podczas sprawdzianu uczeń ma obowiązek napisać sprawdzian na najbliższych zajęciach lub ustalić inny termin z nauczycielem
- Uczeń ma obowiązek uzupełnić w ciągu tygodnia braki wynikające z pojedynczej nieobecności na lekcji
- W przypadku dłuższej niż 1 raz nieobecności na lekcji uczeń ustala wraz z nauczycielem termin uzupełnienia wiadomości i termin zaliczenia zaległych sprawdzianów
- Procedurę poprawiania oceny semestralnej lub rocznej określa załącznik do Wewnątrzszkolnego Systemu Nauczania – Procedura poprawiania ocen
- Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia od obowiązku sporządzenia zadania domowego, uzupełnienia zeszytu na najbliższą lekcję oraz opanowania wiadomości i umiejętności.
- **Ocenianie kształtujące:** Od 1 września 2015 roku podczas zajęć każda ocena będzie oceniana kształtująco, czyli uczeń otrzyma informację ustną co z danego zakresu opanował, a nad czym jeszcze musi popracować,

SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

Wszystkie oceny, jakie otrzymuje uczeń na lekcji znajdują się w dzienniku elektronicznym. Ponadto niekiedy są odnotowywane w zeszytu szkolnym lub dzienniczku i przekazywane do podpisu rodzicom/opiekunom

Sposoby informowania rodziców.

- nauczyciel informuje rodziców (prawnych opiekunów) o czynionych przez ucznia postępach (lub ich braku) poprzez wpis oceny do dziennika elektronicznego, nieobowiązkowo z tyłu zeszytu przedmiotowego oraz podczas konsultacji i zebrań okresowych dla rodziców - wg harmonogramu ustalanego corocznie w terminarzu dla rodziców (prawnych opiekunów)
- w porozumieniu z rodzicem nauczyciel na bieżąco może wpisywać do zeszytu przedmiotowego uzyskiwane oceny cząstkowe z datą i adnotacją czego dotyczą; rodzice podpisują ocenę
- w przypadku kłopotów ucznia z nauką nauczyciel poprzez wychowawcę klasy zaprasza rodziców (prawnych opiekunów) na konsultacje i przedstawia problem
- uczniowie i ich rodzice (prawni opiekunowie) na 14 dni przed śródrocznym i rocznym posiedzeniem rady pedagogicznej klasyfikującej informowani są przez nauczyciela o przewidywanych dla niego śródrocznych i rocznych ocenach klasyfikacyjnych z przedmiotu wpisem w dzienniku elektronicznym

WYMAGANIA EDUKACYJNE W STOSUNKU DO UCZNIĄ, U KTÓREGO STWIERDZONO SPECYFICZNE TRUDNOŚCI W UCZENIU SIĘ LUB DEFICYTY ROZWOJOWE

Nauczyciel obniża wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe i choroby uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym, potwierdzone orzeczeniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub opinią lekarza – specjalisty.

W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni:

- wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
  - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
  - konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
  - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
  - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
  - podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego,
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
  - możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej,
  - uczniowie z dysleksją czy dysortografią w czasie wykonywania zadań bądź prac pisemnych w tym samym czasie otrzymują mniejszą ilość prac bądź o mniejszym stopniu trudności,
  - przy wykonywaniu prac wytwórczych nauczyciel przy wystawianiu oceny zwraca uwagę na wkład pracy włożony w ich wykonanie i na stopień trudności pracy,
- wobec uczniów wymagających obniżenia wymagań edukacyjnych nauczyciel może zastosować również inny rodzaj sprawdzianu.

Opracowanie: Jacek Lida

Umiejętności do opanowania przez uczniów na poszczególne oceny W klasach 4-6- zarys ogólny

Uwaga!

-różnicowanie ocen cząstkowych za wykonane samodzielnie przez ucznia prace (np.: tekturowy „miś Yogi”, modele drogowe, modele instalacji świetlnych, itd.) jest zależne od:

- a)terminu oddania pracy do oceny;*
- b)samodzielnego wykonania pracy;*
- c)jakości i estetyki wykonania;*

d) pomysłowości i sposobu realizacji tego pomysłu;

e) oszczędnego gospodarowania materiałami;

ocena dopuszczająca

- Uczeń potrafi:
- wyjaśnić obowiązujące zasady ruchu drogowego i stosować się do nich ,
- ocenić sytuację na drodze z punktu widzenia bezpieczeństwa ,
- wymienić podstawowe surowce stosowane do wyrobu papieru ,
- jeździć bardzo dobrze na rowerze (dotyczy uczniów zdających na kartę rowerową);
- dobrać odpowiednie narzędzia do obrabianego materiału ,
- prawidłowo obchodzić się z rowerem, konserwować go, usunąć drobne usterki, niezbędne do kontynuowania dalszej jazdy (dotyczy uczniów zdających na kartę rowerową);
- wykonać zadane prace domowe i przedstawić do oceny w wyznaczonym terminie;
- wyjaśnić znaczenie pojęć: surowiec, materiał, półfabrykat, wyrób gotowy,
- wyjaśnić na czym polega bezpieczne zachowanie się w ruchu drogowym,
- podejmować właściwie decyzje w różnych sytuacjach drogowych i nie tylko;
- bezpiecznie włączyć i wyłączyć urządzenie elektryczne,
- rozróżnić tkaninę od dzianiny i porównać ich właściwości ,

ocena dostateczna - dobra

(zróżnicowanie zależy od liczby popełnionych błędów)

*Uczeń opanował wymagania przedstawione na poprzednią ocenę, oraz

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić znaczenie znaków występujących w jego otoczeniu, stosować się do przyjętych w pracowni zasad ,
- wyjaśnić znaczenie normalizacji w technice i życiu codziennym,
- dobrać odpowiedni materiał do określonych potrzeb ,
- zaprojektować miejsce pracy zgodnie z obowiązującymi zasadami bhp,
- mierzyć i rysować na materiale , dzielić, formować wg projektu , łączyć,
- łączyć elementy mechaniczne i elektryczne w funkcjonujący zespół,
- dobrać odpowiednią baterię do urządzenia i prawidłowo ją założyć,
- rozróżnić zastosowane źródło prądu i wykryć przerwę w obwodzie,
- zaplanować i wykonać podstawowe operacje technologiczne ,
- bezpiecznie włączyć i wyłączyć urządzenie elektryczne ,
- rozróżnić i scharakteryzować zespół napędowy i roboczy w urządzeniu,
- zaprojektować funkcjonalne i estetyczne urządzenia mieszkania, wykorzystać w tym celu rysunek, plan,
- wyjaśnić symbole znajdujące się na metkach odzieży,
- nazwać surowce, z których produkowane są materiały włókiennicze,
- ocenić, od czego zależą właściwości materiałów włókienniczych,
- określić zależności między rodzajem materiału a jego funkcją,
- czytać i wykonywać proste rysunki i schematy,

- dobrać odpowiednie narzędzia do obrabianego materiału,
- zaplanować i wykonać podstawowe operacje technologiczne,
- rozróżnić i scharakteryzować zespół napędowy i roboczy w urządzeniu,
- wyjaśnić sposób przenoszenia ruchu w wybranych urządzeniach,
- wymienić jakie składniki pokarmowe występują w poszczególnych produktach,
- ocenić produkty spożywcze pod kątem ich wartości odżywczych,
- zaplanować prace domową i określić swoją rolę w realizacji tego planu,
- wyjaśnić zależności między prawidłowym przygotowaniem i przechowywaniem żywności a zdrowiem człowieka,
- wyjaśnić korzystne dla zdrowia znaczenie estetyki spożywania posiłków,
- wyjaśnić podstawowe zasady rachunku ekonomicznego w życiu codziennym,
- zaplanować bezpieczną trasę wycieczki, odpowiednie ubranie i odpowiednie wyżywienie,
- wymienić urządzenia oparte na technice komputerowej, spotykane w miejscach publicznych,

ocena bardzo dobra

*Uczeń opanował wymagania przedstawione na poprzednie oceny, oraz

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić znaczenie oszczędnego gospodarowania materiałami,
- wyjaśnić znaczenie recyklingu ,
- prawidłowo zaplanować swoją pracę ,
- planować i przeprowadzać proste eksperymenty,
- zastosować wiedzę dotyczącą oszczędnego gospodarowania materiałami,
- zdiagnozować, czy danym urządzeniem można się bezpiecznie posługiwać ,
- wyjaśnić sposób przenoszenia ruchu w wybranych urządzeniach .
- rozróżnić symbole znajdujące się na planach mieszkań,
- ocenić rodzaje zabudowy mieszkalnej,
- zaprojektować dom mieszkalny z uwzględnieniem bezpieczeństwa i wygody wszystkich mieszkańców,
- zaprojektować ubranie wg założonych warunków,
- zastosować wiedzę dotyczącą oszczędnego gospodarowania materiałami,
- wyjaśnić, czym się należy kierować przy doborze odzieży,
- zastosować informacje zawarte w instrukcji obsługi maszyn do szycia,
- zdiagnozować, czy danym urządzeniem można się bezpiecznie posługiwać,

ocena celująca

*patrz wymagania na poprzednie oceny, oraz:

- wiedza i umiejętności ucznia znacznie wykraczają poza program klasy;
- uczeń jest sumienny i systematyczny, wszystkie zadane prace zostały przez ucznia wykonane wzorowo i oddane w wyznaczonym terminie;
- uczeń dokształca się samodzielnie i pogłębia swoją wiedzę z poszczególnych działów techniki;
- uczeń bierze udział w konkursach obejmujących swoją tematyką zakres wiedzy z techniki;

Uzupełnienie informacji:

Ocenianie kształtujące:

Od 1 września 2015 roku podczas zajęć każda ocena będzie oceniana kształtująco, czyli uczeń otrzyma informację ustną co z danego zakresu opanował, a nad czym jeszcze musi popracować, ponadto dwukrotnie w roku szkolnym uczeń otrzyma informację pisemną, który zakres materiału jest przez ucznia opanowany, a nad czym jeszcze musi popracować, aby opanować tematykę zajęć

Wszystkie pozostałe kwestie dotyczące oceniania, wystawiania ocen, egzaminów poprawkowych zawarte są w statucie szkoły i WSO szkoły

Rozkład materiału nauczania z planem wynikowym dla klasy 4

Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Zakładane osiągnięcia uczniów Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej
1. BEZPIECZNIE W SZKOLE I NA DRODZE				
1. W pracowni technicznej	1	<ul style="list-style-type: none"> regulamin pracowni technicznej organizacja stanowiska pracy ucznia przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega regulaminu pracowni technicznej (PP) wymienia zasady bezpiecznego używania narzędzi i urządzeń w pracowni technicznej (P) przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P)	I. 1–7
2. Bezpieczeństwo przede wszystkim	2	<ul style="list-style-type: none"> przyczyny wypadków w szkole procedura postępowania podczas wypadków przy pracy udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia znaki bezpieczeństwa: ostrzegawcze, zakazu, nakazu, informacyjne, ewakuacyjne, ochrony przeciwpożarowej	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak zapobiegać wypadkom w szkole (P) omawia procedurę udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (P) analizuje przebieg drogi ewakuacyjnej w szkole (PP) wyjaśnia znaczenia znaków bezpieczeństwa (piktogramów) (PP)	I. 1–3
3. Na drodze	1	<ul style="list-style-type: none"> terminy: droga, jezdnia, chodnik, pas ruchu, torowisko, droga rowerowa, droga twarda i gruntowa, autostrada, droga ekspresowa budowa drogi znaki drogowe ważne dla pieszych	<ul style="list-style-type: none"> wylicza elementy budowy drogi (PP) opisuje różne rodzaje dróg (PP) wymienia rodzaje znaków drogowych i opisuje ich kolor oraz kształt (P) odczytuje informacje przedstawione na znakach drogowych i stosuje się do nich w praktyce (P)	II. 1

To takie proste! – Pan Stop	2	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie etapów pracy • organizacja stanowiska pracy • narzędzia do obróbki papieru • przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) • wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) • wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (PP) • właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) • posługuje się narzędziami do obróbki papieru zgodnie z ich przeznaczeniem (PP) • dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) • formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) 	III. 1–8 IV. 2, 4 VI. 1–5, 8, 9
4. Piechotą po mieście	1	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: pieszy, przejście dla pieszych, sygnalizacja świetlna • zasady przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych • prawa i obowiązki pieszego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje prawidłowy sposób przechodzenia przez jezdnię na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji (P) • przedstawia zasadę działania sygnalizatorów na przejściach dla pieszych (P) • formułuje reguły bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię (PP) • ocenia bezpieczeństwo pieszego w różnych sytuacjach na przejściach przez jezdnię i wskazuje możliwe zagrożenia (P) • analizuje prawa i obowiązki pieszych • omawia znaczenie wybranych znaków dotyczących pieszych (P) • przewiduje skutki związane z nieprawidłowym sposobem poruszania się pieszych (PP) 	II. 1–2
5. Pieszy poza miastem	1	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: obszar zabudowany i niezabudowany • zasady poruszania się po drogach bez chodnika w obszarze niezabudowanym • znaczenie elementów odblaskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między drogą w obszarze zabudowanym i niezabudowanym (PP) • opisuje prawidłowy sposób poruszania się po drogach w obszarze niezabudowanym (P) • ocenia, z jakimi zagrożeniami na drodze mogą zetknąć się piesi w obszarze niezabudowanym (PP) • omawia znaczenie odblasków (PP) • określa, na jakich częściach ubrania pieszego najlepiej umieścić odblaski, aby był on widoczny na drodze po zmroku (PP) • uzasadnia konieczność noszenia odblasków (PP) • projektuje element odblaskowy dla swoich rówieśników (PP) 	II. 1–2

6. Wypadki na drogach	1	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych • zasady przechodzenia przez torowisko kolejowe z zaporami i bez zapór, a także przez tory tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji • numery telefonów alarmowych • powiadamianie służb ratowniczych o wypadku • zasady udzielania pomocy ofiarom wypadków drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny wypadków powodowanych przez pieszych (P) • ustala, jak należy zachować się w określonych sytuacjach na drodze, aby nie doszło do wypadku (P) • omawia zasady przechodzenia przez tory kolejowe z zaporami i bez zapór oraz przez torowisko tramwajowe z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji (PP) • wymienia numery telefonów alarmowych (P) • wyjaśnia, jak prawidłowo wezwać służby ratownicze na miejsce wypadku (P) • udziela pierwszej pomocy przedmedycznej w razie wypadku (P) 	I. 3, 5
II. ROWERZYSTA NA DRODZE				
1. Rowerem w świat	1	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje rowerów • warunki i czynności niezbędne do zdobycia karty rowerowej • elementy techniki jazdy rowerem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy rowerów (PP) • wymienia warunki niezbędne do zdobycia karty rowerowej (P) • opisuje właściwy sposób ruszania rowerem z miejsca (P) 	I. 8 II. 1, 2
2. Rowerowy elementarz	1	<ul style="list-style-type: none"> • budowa roweru • elementy układów rowerowych • obowiązkowe i dodatkowe wyposażenie roweru • zastosowanie przerzutek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady działania i funkcje poszczególnych układów w rowerze (PP) • omawia zastosowanie przerzutek (PP) • wymienia nazwy elementów obowiązkowego wyposażenia roweru (P) • określa, które elementy należą do dodatkowego wyposażenia roweru (PP) 	I. 8, 9 II. 1, 2
3. Aby rower służył dłużej...	1	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie roweru do jazdy • zasady konserwacji roweru • naprawa drobnych usterek w rowerze • zasady regulacji roweru: kierownicy, siodełka, hamulców, oświetlenia i łańcucha 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, w jaki sposób należy przygotować rower do jazdy (P) • omawia sposoby konserwacji poszczególnych elementów roweru (P) • określa, od czego zależy częstotliwość przeprowadzania konserwacji roweru i jak wpływa ona na bezpieczeństwo podczas jazdy (P) • wyjaśnia, jak załatać dziurawą dętkę (PP) • wyjaśnia, jak regulować poszczególne układy konstrukcji roweru (P) 	I. 6–10 II. 2–6

4. Bezpieczna droga ze znakami	1	<ul style="list-style-type: none"> terminy: znaki drogowe ostrzegawcze, nakazu, zakazu, informacyjne i poziome znaczenie wybranych znaków ostrzegawczych, zakazu, nakazu i informacyjnych oraz znaków poziomych 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela poszczególne rodzaje znaków drogowych (P) wyjaśnia, o czym informują określone znaki (P) 	I. 3, 6 II. 1, 2
5. Którędy bezpieczniej?	1	<ul style="list-style-type: none"> zasady poruszania się rowerzysty po drodze rowerowej, chodniku i jezdni przewidywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkownika sprzętu technicznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady pierwszeństwa obowiązujące na drogach dla rowerów (PP) wymienia sytuacje, w których rowerzysta może korzystać z chodnika i jezdni (PP) omawia sposób poruszania się rowerzysty po chodniku i jezdni (P) opisuje, w jaki sposób powinni zachować się uczestnicy ruchu sytuacjach na drodze (P) 	I. 8–10 II. 1, 2 III. 3
To takie proste! – Drogowe koło fortuny	2	<ul style="list-style-type: none"> planowanie etapów pracy organizowanie stanowiska pracy narzędzia do obróbki papieru zastosowanie papieru przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> planuje pracę i kolejność czynności technologicznych (P) prawidłowo organizuje stanowisko pracy (P) wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) posługuje się narzędziami do obróbki papieru zgodnie z ich przeznaczeniem (PP) samodzielnie realizuje zaplanowany wytwór techniczny (P) dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) zna zasady BHP na stanowisku pracy (P) 	I. 3 II. 1, 2
6. Manewry na drodze	1	<ul style="list-style-type: none"> zasady włączania się do ruchu zmiana kierunku jazdy lub pasa ruchu kolejność czynności w trakcie wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania określonych manewrów na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolejne czynności rowerzysty włączającego się do ruchu (P) omawia właściwy sposób wykonywania skrętu w lewo oraz w prawo na skrzyżowaniu na jezdni jedno- i dwukierunkowej (P) prawidłowo wykonuje manewry wymijania, omijania, wyprzedzania i zawracania (P) 	I. 3 II. 1, 2

7. Rowerem przez skrzyżowanie	1	<ul style="list-style-type: none"> terminy: skrzyżowanie równorzędne, skrzyżowanie z drogą z pierwszeństwem przejazdu, skrzyżowanie o ruchu okrężnym, sygnalizacja świetlna, pojazd uprzywilejowany rodzaje skrzyżowań organizacja ruchu na różnych rodzajach skrzyżowań sygnały dawane przez osoby kierujące ruchem hierarchia znaków i sygnałów drogowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa, w jaki sposób kierowany jest ruch na skrzyżowaniu (P) wyjaśnia znaczenie poszczególnych gestów osoby kierującej ruchem (P) podaje zasady pierwszeństwa pojazdów na różnych skrzyżowaniach (P) przedstawia kolejność przejazdu poszczególnych pojazdów przez skrzyżowania różnego typu (P) prezentuje, jak powinien się zachować rowerzysta w określonych sytuacjach na skrzyżowaniu (PP) 	I. 3 II. 1, 2
To takie proste! – Makieta skrzyżowania	2	<ul style="list-style-type: none"> planowanie etapów pracy organizowanie stanowiska pracy narzędzia do obróbki papieru zastosowanie papieru przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> planuje pracę i czynności technologiczne (P) prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) samodzielnie realizuje zaplanowany wytwór techniczny (P) przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P) 	III. 1–8 IV. 2, 4 VI. 1–5, 8, 9
8. Bezpieczeństwo rowerzysty	1	<ul style="list-style-type: none"> przyczyny wypadków powodowanych przez rowerzystów bezpieczne zachowanie podczas jazdy rowerem 	<ul style="list-style-type: none"> podaje zasady zapewniające rowerzyście bezpieczeństwo na drodze (P) opisuje sposób zachowania rowerzysty w określonych sytuacjach drogowych (P) wymienia nazwy czynności będących najczęstszymi przyczynami wypadków z udziałem rowerzystów (PP) wylicza nazwy elementów wyposażenia rowerzysty zwiększających jego bezpieczeństwo na drodze (PP) 	I. 3 II. 1, 2
III. ABC EKOLOGII I PODRÓŻOWANIA				

1. Jak dbać o Ziemię?	2	<ul style="list-style-type: none"> terminy: recykling, segregacja odpadów, surowce organiczne, surowce wtórne sposoby gospodarowania odpadami etapy przerobu odpadów znaki ekologiczne umieszczane na opakowaniach produktów zasady segregacji odpadów racjonalna gospodarka odpadami nowoczesny przemysł ekotechnologiczny ekologiczne postępowanie z wytworami techniki, szczególnie zużytymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: recykling, segregacja odpadów, surowce organiczne, surowce wtórne (P) wyjaśnia znaczenie symboli ekologicznych stosowanych na opakowaniach produktów (PP) omawia, w jaki sposób każdy człowiek może przyczynić się do dbania o środowisko naturalne i racjonalnie gospodarować materiałami (P) planuje działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów powstających w domu (PP) omawia sposoby zagospodarowania odpadów (PP) określa rolę segregacji odpadów (P) prawidłowo segreguje odpady (P) wyjaśnia, jak postępować z wytworami techniki, szczególnie zużytymi (P) 	IV. 1–3 V. 2–4 VI. 1–3
2. W podróży	1	<ul style="list-style-type: none"> terminy: środki komunikacji publicznej, piktogram, rozkład jazdy zasady korzystania ze środków komunikacji publicznej piktogramy na dworcach i lotniskach informacje zawarte w rozkładach jazdy 	<ul style="list-style-type: none"> formuluje zasady właściwego zachowania się w środkach komunikacji publicznej (PP) podaje znaczenie piktogramów (PP) analizuje rozkład jazdy (PP) na podstawie rozkładu jazdy wybiera najdogodniejsze połączenia między miejscowościami (PP) planuje cel wycieczki i dobiera najlepszy środek transportu, korzystając z rozkładu jazdy (PP) 	II. 1–2 I. 3
3. Piesza wycieczka	1	<ul style="list-style-type: none"> zasady planowania wycieczki znaki obowiązujące na kąpieliskach sposób pakowania plecaka 	<ul style="list-style-type: none"> wyznacza trasę pieszej wycieczki (PP) wykonuje przewodnik turystyczny po swojej okolicy i prezentuje występujące na tym obszarze atrakcje turystyczne (PP) odczytuje informacje przekazywane przez znaki spotykane na kąpieliskach (PP) samodzielnie i w racjonalny sposób pakuje plecak (PP) 	I. 3, 5 II. 1, 2

To takie proste! – Pamiętkowy album	2	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie etapów pracy • organizowanie stanowiska pracy • narzędzia do obróbki papieru • zastosowanie papieru • przestrzeganie zasad BHP na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi planować pracę i kolejność czynności technologicznych (P) • prawidłowo organizuje miejsce pracy (P) • wymienia kolejność działań i szacuje czas ich trwania (P) • wykonuje zaprojektowane przez siebie przedmioty (P) • właściwie dobiera narzędzia do obróbki papieru (PP) • dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy (P) • formułuje i uzasadnia ocenę gotowej pracy (PP) • samodzielnie wykonuje zaplanowany wytwór techniczny (P) • przestrzega zasad BHP na stanowisku pracy (P) • przewiduje skutki działania technicznego (P) 	<p>III. 1–8 IV. 2–4 VI. 1–5, 8, 9</p>
--	---	---	--	---